

МАРТИНОВА В.В., асп., НТУ «ХП»

СТРИГУЛЬ Л.С., к.е.н., доц., каф.ЕАтаО, НТУ «ХП»

**УПРАВЛІНСЬКИЙ   ПОТЕНЦІАЛ   ПІДПРИЄМСТВА:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ**

В сучасних умовах інтеграційних структурних економічних перетворень в Україні існує нагальна потреба у стабілізації

функціонування та підвищення ефективності діяльності промислових підприємств, що є вірогідним лише на основі виявлення внутрішніх можливостей, які є унікальними та притаманними окремому підприємству, а саме наявної фінансово-матеріальної бази, трудових ресурсів, організаційно-управлінської складової та ін. Ефективність діяльності підприємства насамперед пов'язана з рівнем наявних організаційних та управлінських ресурсів, тобто рівнем управлінського потенціалу підприємства.

Поняття «управлінського потенціалу» у своїх роботах розкривали вчені: Ансофф І., Петрович Й.М., Сіменко І.В., Романюк Н.К., Краснокутська Н.С., Турило А.М. та інші.

Дослідження наукової літератури з теорії управління показало, що в першу чергу «управлінський потенціал» розглядається як «ресурс управлінських можливостей людини, здатність конкретної людини до здійснення управлінських дій, управлінської діяльності в цілому. До структури управлінського потенціалу належать мисленнєві, організаційні, комунікативні та особистісні уміння управлінців» [1].

По-друге, І. Ансофф наводить таке визначення поняття «управлінський потенціал (можливості) – це обсяг роботи, з яким може впоратися загальне керівництво» [2], тобто враховано не лише індивідуальні уміння та здібності управлінців, але й сформовані на підприємстві організаційно-технічні умови необхідні для прийняття успішних рішень щодо ефективного управління існуючими ресурсами. В монографії Н.С. Краснокутської трактування управлінського потенціалу подається як «поєднання інтелектуального, психофізіологічного та кваліфікаційного потенціалу керівництва та потенціалу, зумовленого здійсненням управлінської діяльності на підприємстві» [3]. У праці Й.М. Петрович, А.М. Прокопишин зазначено, що «управлінський потенціал це сукупність знань, навичок (вміння), творчих можливостей та організаційної спроможності керівників усіх рівнів управління, які повинні формуватися та використовуватися ними для забезпечення сталого та ефективного функціонування підприємства» [4].

На нашу думку найбільш повне трактування поняття «управлінський потенціал» наведено у трудах І.В. Сіменко, Н.К. Романюк: «під управлінським потенціалом підприємства слід розуміти сукупність організаційних характеристик системи управління, управлінських ресурсів (менеджерів усіх рівнів

організаційної ієрархії) та їхніх здатностей мобілізувати явні та латентні компетенції для забезпечення конкурентоспроможності, стабільного функціонування та постійного розвитку суб'єкта господарювання» [5].

Підсумовуючі вищевикладене можна зробити висновок, що управлінський потенціал це багатокomпонентна, ієрархічна та динамічна характеристика системи управління підприємством, яка включає в себе існуючі можливості, компетенції та ресурси підприємства, при ефективному та раціональному використанні яких забезпечується його стабільне функціонування та подальший розвиток у майбутньому.

Список літератури:

1. *Дерябіна Г.В.* Психологічні особливості розвитку управлінського потенціалу особистості. – Автореферат на дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01 – загальна психологія, історія психології. – Інститут психології АПН України імені Г. С. Костюка. – К., 2008. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2008/08dgvupo.zip&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1;
2. *Ансофф И.* Стратегическое управление / *И. Ансофф*. – М. : Экономика, 1989. – 519 с.;
3. *Краснокутська Н.С.* Управління потенціалом торговельного підприємства: монографія / *Н.С. Краснокутська*. – Харків: Харк. Держ. Ун-т харчування та торгівлі, 2012. – 322 с. Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua/mto/wp-content/uploads/sites/147/2015/10/Krasnokutska-N.S.-Upravlinnya-potentsialom-torgovelnogo-pidpriyemstva.pdf>;
4. *Петрович Й.М.* Управлінський потенціал та його вплив на ефективність діяльності машинобудівних підприємств / *Й.М. Петрович, Л.М. Прокопишин* // Регіональна економіка. – 2009. – № 2. – С. 71 – 80. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/regek_2009_2_11.pdf;
5. *Сіменко І.В.* Сутність і основні складові управлінського потенціалу суб'єкта господарювання / *І.В. Сіменко, М.К. Романюк* // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8. – С. 209-218. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_8_27.